

Inspectoratul Școlar Județean
Iași

STRATEGII DE PREVENIRE ȘI DIMINUARE A ABANDONULUI ȘCOLAR ÎN JUDEȚUL IAȘI

An școlar 2017- 2018

- **Prevenirea părăsirii timpurii a școlii** este considerată ca fiind deosebit de importantă, nu numai **pentru a combate consecințele negative ale sărăciei și excluziunii sociale** asupra dezvoltării copilului, dar și pentru a **oferi copiilor mijloacele necesare pentru a întrerupe ciclul de transmitere a dezavantajului între generații.**

- **Preocuparea pentru prevenirea și diminuarea abandonului școlar** trebuie privită ca o **prioritate a sistemului de educație** cu atât mai mult cu cât **factorii determinanți ai abandonului se multiplică și diversifică**, ca adaptare la contextul social, economic, cultural, profesional din ce în ce mai provocator în care sistemul de învățământ funcționează.

PROBLEMATICA ABANDONULUI ȘCOLAR

1. Delimitări conceptuale și paradigme explicative

- **Abandonul școlar** constă în decizia de a întrerupe cursul școlar, înainte de finalizarea unui anumit nivel de învățământ. Există definiții ale abandonului școlar care îl asociază părăsirii timpurii a unui curs educativ, înainte de obținerea unei diplome.
- La nivelul sistemului românesc de învățământ, elevii sunt declarați în abandon școlar și scoși din evidențele școlare după trei ani de la renunțarea la frecventarea studiilor (conform ROFUIP 2005), perioadă în care elevul are timp să-și revină și continue studiile. Pe de altă parte, indicatorul folosit la nivel național pentru a avea o imagine asupra acestui fenomen, prezentat anual în raportul cu privire la Starea sistemului național de învățământ, este determinat pe baza metodei intrare – ieșire, conform **metodologiei Institutului Național de Statistică (INS)**.

- **abandonul școlar și părăsirea timpurie a sistemului de educație** reprezintă fenomene distincte; primul se referă la **elevii care renunță să mai frecventeze școala (într-un anumit nivel de învățământ)**, în timp ce al doilea se referă la **tinerii dintr-o anumită grupă de vârstă (18-24 de ani) care au părăsit sistemul de educație înainte de a finaliza învățământul obligatoriu și care nu au urmat ulterior un program de formare profesională continuă/calificare** (Institutul de Științe ale Educației, 2011, *Copiii care nu merg la școală*)
- **Prevenirea abandonului școlar constă în ansamblul de măsuri în domeniul educației, a condițiilor socio-economice, de utilizare a timpului liber, de facilitare a comunicării, de modelare a comportamentului, de ameliorare a condițiilor de mediu, luat în scopul diminuării (înlăturării) factorilor de risc și de întărire a factorilor de protecție.**

Perspectivetele teoretice și de cercetare contemporane pot fi grupate în trei mari paradigme explicative ale fenomenului de abandon școlar:

- 1. Paradigma psihosocială** consideră că persoanele care abandonează școala diferă de cele care își finalizează studiile în ceea ce privește unul sau mai multe atribute psihosociale sau trăsături de personalitate precum: motivația, inteligența, imaginea de sine, agresivitatea.
- 2. Paradigma interacționistă** interpretează abandonul ca pe o consecință a interacțiunii dintre caracteristicile individuale ale elevilor și cele ale mediului educațional, în care include actori sociali precum colegii, profesorii, părinții ș.a.
- 3. Paradigma constrângerii externe** afirmă că abandonul școlar nu este atât un produs al sărăciei, cât un produs al presiunii unor factori de mediu pe care individul nu-i poate controla, factori precum starea de sănătate sau obligațiile familiale și profesionale.

Literatura de specialitate contemporană evidențiază două perspective explicative dihotomice cu privire la responsabilitatea apariției abandonului școlar:

1. **Perspectiva tradiționalistă** atribuie întreaga responsabilitate a abandonului școlar elevilor; termenul *drop-out*, caracteristic acestei perspective, sugerează că **decizia de a abandona școala, independentă și definitivă, îi aparține individului.**

2. **Perspectiva excluderii** atribuie responsabilitatea apariției abandonului școlar instituției școlare; această perspectivă pornește de la premisa că **un număr relativ mare de elevi sunt „expulzați” din școală (*push-out*) din cauza experiențelor traumatizante de eșec și frustrare trăite în mediul școlar** iar variabilele conexe statutului școlar, determinat de performanțele școlare ale elevilor, sunt văzute ca fiind simptomele și nu cauze directe ale abandonului școlar.

2. Repere legislative

- **Legislația internațională:**

- **Strategia U.E. Europa 2020** din 3.03.2010/Bruxelles privind creșterea inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii

- **Legislația națională primară:**

- **Legea Educației naționale nr. 1/2011**
- **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copiilor
- **Ordinul M.E.N.C.S. nr. 5079/2016** privind aprobarea *Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar*
- **O.M.E.C.T.S. nr. 5555/2011** privind *Regulamentul de organizare și funcționare a Centrului Județean de Resurse și Asistentă Educațională*

2. Repere legislative

Legislația secundară

- ✓ Strategia pentru Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii în România, 2015-2010
- ✓ Strategia Națională privind Protecția și Promovarea Drepturilor Copiilor, 2014-2020
- ✓ Strategia Națională pentru Protecția, Integrarea și Incluziunea Socială a Persoanelor cu Dizabilități, 2014-2020
- ✓ Strategia Națională pentru incluziunea socială a cetățenilor români de etnie romă, 2012-2020

- În iunie 2015, Guvernul a aprobat *Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii*, document programatic ce conține **mecanisme și măsuri care urmează să fie implementate până în 2020**, în scopul reducerii procentului tinerilor cu vârsta între 18-24 de ani care au finalizat cel mult clasa a opta și nu urmează nicio altă formă de școlarizare sau formare profesională.
- Obiectivul Strategiei este **reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii cu șase procente, de la 17,3% în 2013 la 11,3% în 2020**, atingând astfel ținta asumată de România în cadrul Strategiei Europa 2020.
- Fenomenul de părăsire timpurie a școlii predomină în rândul unor **grupuri aflate în situație de risc**, cum ar fi **tinerii din comunitățile rurale, tinerii provenind din familii cu venituri modeste, romi și alte minorități, precum și elevii care au repetat cel puțin un an sau care au abandonat școala**. Părăsirea timpurie a școlii are implicații sociale și economice importante.

•La nivelul județului Iași s-au derulat diverse **activități strategice pentru prevenirea și diminuarea abandonului școlar**: conturarea unei strategii coerente pe termen lung și scurt, implicarea în proiecte **POSDRU** pe problematica abandonului școlar, realizarea constantă de **studii** centrate pe analiza abandonului școlar în județul Iași, implementarea unor **planuri de măsuri**, monitorizarea realizării indicatorilor propuși, conceperea și implementarea unor **programe de măsuri remediale și analiza rezultatelor finale**.

PRIORITĂȚI ALE I.S.J. IAȘI PENTRU ANUL ȘCOLAR 2017- 2018

- Includerea *Strategiei de prevenire a abandonului școlar* ca țintă prioritară în *Planul managerial al Inspectoratului Școlar Județean Iași*, pentru anul școlar 2017-2018
- Constituirea **comisiei de prevenire a abandonului școlar** la nivelul I.S.J. Iași și al fiecărei unități de învățământ preuniversitar
- Lansarea și organizarea de către I.S.J. Iași a unui nou proiect educațional *Școala pentru valori autentice*, centrat pe valorizarea și educarea comportamentelor și atitudinilor prosociale responsabile ale elevilor din toate ciclurile de învățământ

- Realizarea, prin instituțiile abilitate (C.J.R.A.E./ C.J.A.P.P.), a unor **studii și cercetări** anuale; acestea au la bază datele nominale privind elevii aflați în risc de părăsire a sistemului de la nivelul fiecărei unități de învățământ. Obiectivele acestor analize statistice și calitative vizează: **fundamentarea cu date statistice relevante a deciziilor de politică educațională orientate spre prevenirea și diminuarea abandonului școlar**; oferirea unei **diagnoze privind cauzele de manifestare a fenomenului de părăsire timpurie a școlii, identificarea factorilor care generează o rată scăzută de retenție a elevilor în sistemul școlar**; identificarea unor **măsuri eficiente** privind prevenirea și combaterea abandonului; evidențierea riscurilor asociate acestui fenomen, a consecințelor negative ale practicilor pasive, nonintervenționiste
- **Analiza situațiilor de risc de părăsire timpurie a școlii** în cazul absolvenților clasei a VIII-a neînscriși în învățământul liceal sau profesional și adoptarea de soluții individuale pentru integrarea școlară a acestor tineri, prin implicarea activă a *Comisiei Județene de prevenire a abandonului școlar* și colaborarea cu directorii unităților de învățământ și autoritățile locale;

- Consilierea managerială a unităților de învățământ pentru întocmirea unor planuri operaționale de prevenire și reducere a abandonului școlar
- **Monitorizarea continuă a frecvenței școlare**
- **Monitorizarea elevilor identificați în risc** de abandon școlar prin consiliere psihopedagogică, programe de remediere, implicare în activități extrașcolare, colaborare cu familia
- Implementarea **proiectelor cu finanțare externă** în vederea prevenirii abandonului școlar (proiectul M.E.N. privind învățământul secundar ROSE - Romania Secondary Education Project, finanțat de Banca Mondială, de care beneficiază 29 de unități de învățământ din județul Iași; “Educația – șansa de a-ți scrie propriul viitor” (C.J.R.A.E. Iași în parteneriat cu 14 unități de învățământ, proiect POSDRU); „Alege școala” POSDRU/181/2.2/S/151500, „Școala după școală, primul pas spre succesul școlar și profesional” (Romanian Education Fund)

- **Atragerea programelor de sprijin financiar** prin burse oferite de persoane fizice sau juridice („Șanse egale pentru elevii din mediul rural” - Asociația ProRuralis Iași, “Vreau în clasa a IX-a” – World Vision, Bursele Dedeman, Bursele StArt – Asociația „Școala de valori”, burse oferite de către liceele și colegiile din județ etc.)
- **Diseminarea exemplelor de bune practici** în prevenirea și diminuarea abandonului școlar ale unităților de învățământ la nivelul județului prin intermediul activităților metodice, a ghidurilor metodologice și a altor materiale de prezentare, promovare sau diseminare
- Utilizarea de către unitățile de învățământ a platformei naționale pentru educație – **Harta serviciilor** de prevenire a abandonului școlar cuprinzând instituțiile furnizoare de servicii educaționale, sociale de la nivelul județului Iași

- Realizarea de acțiuni specifice de **consiliere și orientare** a elevilor și părinților de către **profesorii consilieri școlari** în mediul urban și rural: grupuri de consiliere a elevilor aflați în situații de risc, campanii de conștientizare asupra rolului educației, activități de tip *Școala părinților*
- **Implicarea părinților** în proiecte de prevenire a abandonului școlar („Împreună pentru copii” – 80 unități de învățământ din mediul rural)
- Creșterea atractivității școlii, prin introducerea de **programe extracurriculare** (concursuri, cercuri, activități sportive, artistice etc.)
- **Promovarea reușitelor** școlare și extrașcolare ale tuturor elevilor, prin organizarea unor evenimente publice

- Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice în implementarea unor programe și proiecte vizând prevenirea fenomenului de părăsire a școlii prin derularea unor **cursuri specifice din oferta furnizorilor de formare** de la nivelul județului;
- **Colaborarea cu autoritățile locale**, mediul de afaceri și ONG-urile în derularea programelor de prevenire a abandonului școlar, susținerea elevilor din familii defavorizate prin parteneriatul cu actorii din comunitate;
- Încurajarea școlilor în **inițierea de programe extracurriculare** (concursuri, cercuri, activități sportive, artistice etc.) în scopul creșterii atractivității pentru elevi;
- Utilizarea resurselor școlii pentru atragerea elevilor prin **activități de timp liber și/ sau after-school**.

Direcțiile de acțiune /Țintele strategice ale Inspectoratului Școlar Județean Iași pentru prevenirea și reducerea abandonului școlar pentru 2015-2020

I. Asigurarea accesului tuturor copiilor/elevilor la serviciile educaționale

- Creșterea calității educației în toate mediile rezidențiale
- Asigurarea accesului tuturor copiilor de vârstă preșcolară și școlară din județ la educație, inclusiv a celor din zonele izolate; eliminarea oricăror forme de discriminare și segregare
- Implementarea măsurilor legislative și organizatorice pentru cuprinderea tuturor copiilor de vârstă școlară în clasa pregătitoare
- Credibilizarea învățământului tehnic și profesional
- Promovarea și eficientizarea serviciilor educaționale pentru copiii cu cerințe educaționale speciale

II. Reintegrarea în sistemul educațional a persoanelor care au părăsit timpuriu școala

- Eficientizarea rețelei școlare, care să corespundă nevoilor reale ale comunității locale și ale societății în general
- Dezvoltarea parteneriatului interinstituțional pentru identificarea persoanelor care au părăsit timpuriu școala și care îndeplinesc condițiile de vârstă pentru cuprinderea în sistemul educațional
- Asigurarea unei oferte adecvate de programe educaționale de tipul A doua șansă

III. Dezvoltarea autonomiei instituționale prin implementarea unor măsuri și acțiuni de prevenire și reducere a abandonului școlar

- Asigurarea consultanței și sprijinirea managerilor unităților de învățământ, în vederea dezvoltării parteneriatelor active cu autoritățile și comunitatea locală pentru prevenirea abandonului școlar
- Implicarea reprezentanților autorităților locale și ai altor instituții din comunitatea locală în proiecte educaționale ce au ca scop prevenirea și reducerea abandonului școlar;
- Dezvoltarea de programe și servicii de asistență psihopedagogică la nivelul unităților de învățământ din mediul rural

IV. Formarea continuă a personalului didactic pentru promovarea practicilor educaționale specifice prevenirii abandonului școlar

- Abordarea problematicii abandonului școlar în activitățile de formare continuă
- Susținerea cercetării științifice, didactico-pedagogice și de specialitate, a colaborării cu mediul academic universitar, în scopul realizării de diagnoze, analize și a elaborării unor strategii educaționale relevante pentru prevenirea și reducerea fenomenului abandonului școlar

V. Formarea părinților pentru conștientizarea rolului de beneficiari indirecti ai educației

- Crearea de oportunități pentru dezvoltarea rolului de partener educativ al părinților

- Extinderea în mediul rural a proiectelor educaționale de tip

Școala părinților

MONITORIZAREA ABANDONULUI ȘCOLAR LA NIVELUL JUDEȚULUI IAȘI

În perioada noiembrie - decembrie 2017, la nivelul județului Iași, s-a realizat o **monitorizare privind abandonul școlar** care a vizat următoarele **obiective**:

- **monitorizarea** situației privind riscul de abandon școlar la nivelul județului Iași
- oferirea unei **diagnoze** privind cauzele de manifestare a fenomenului de părăsire timpurie a școlii, identificarea factorilor care generează o rată scăzută de retenție a elevilor în sistemul școlar;
- identificarea unor **măsuri eficiente** privind prevenirea și combaterea abandonului;
- **evidențierea riscurilor** asociate acestui fenomen, a consecințelor negative ale practicilor pasive, nonintervenționiste.

Grupul țintă

Pentru identificarea situațiilor de abandon școlar respectiv risc de abandon școlar, grupul țintă a cuprins toate unitățile de învățământ de la nivelul județului Iași.

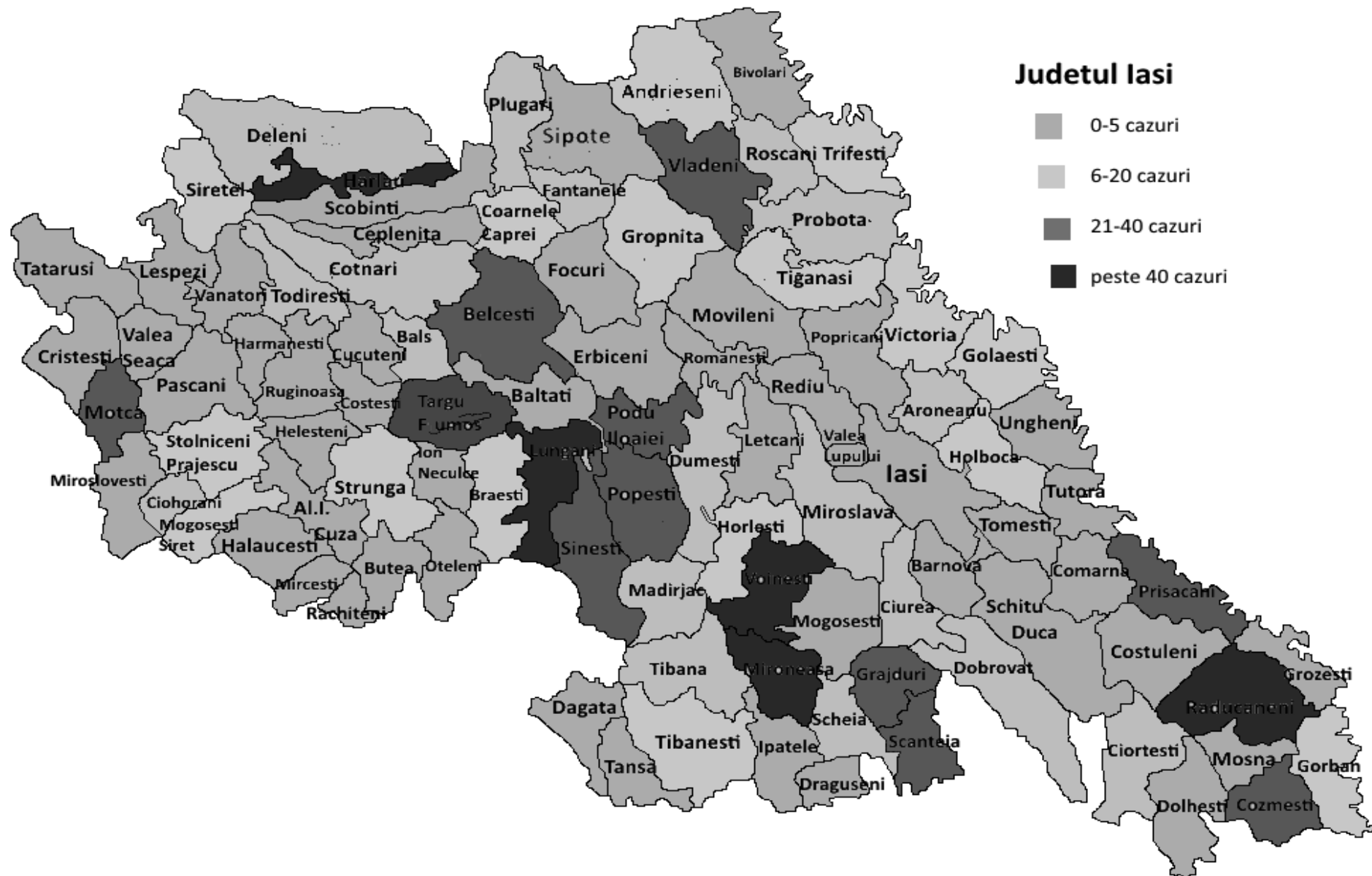
Perioada de derulare

- 1.Elaborarea instrumentului de analiză statistică a datelor: octombrie 2017
- 2.Aplicarea instrumentului: octombrie 2017
- 3.Centralizarea datelor: noiembrie 2017
- 4.Elaborarea concluziilor: noiembrie - decembrie 2017

Analiza și interpretarea datelor

- La nivelul județului Iași, conform datelor centralizate, au fost identificate unități școlare care au un număr mare de elevi aflați în risc de abandon, în această situație fiind un număr de **964** copii.
- Aceste date au permis realizarea unei *Hărți a riscului de abandon* în care localitățile județului sunt colorate în funcție de numărul de copii aflați în abandon și risc de abandon:
 - roșu**: pentru comunele și unitățile școlare care au peste 40 de copii în situație de risc de abandon
 - portocaliu**: pentru comunele și unitățile școlare care au între 20-40 de copii în risc de abandon
 - galben**: pentru comunele și unitățile școlare care au între 5-20 de copii în risc de abandon
 - verde**: pentru comunele și unitățile școlare care sub 5 copii în risc de abandon

Harta riscului de abandon școlar la nivelul județului Iași

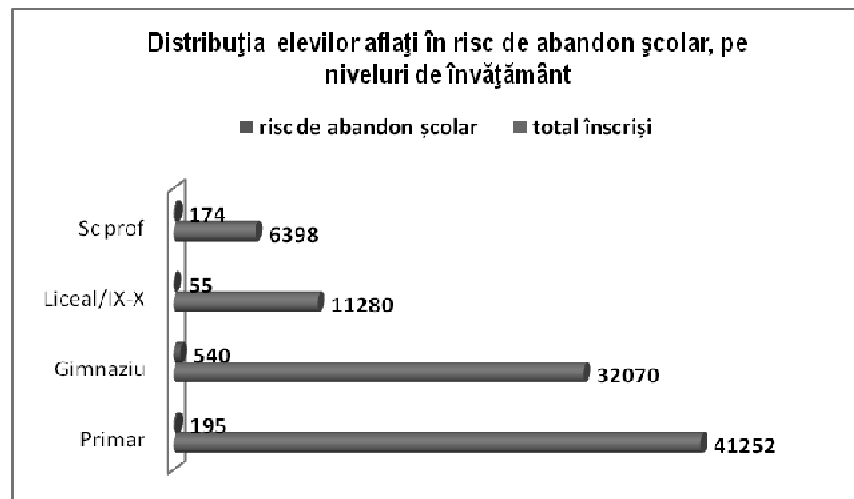

- **Harta riscului de abandon** evidențiază faptul că acest fenomen are **dimensiuni mai importante în zonele sărace ale județului**, în acele **comunități îndepărtate de centrele urbane** și care dispune o **infrastructură rutieră slab dezvoltată**: Hârlău, Lungani, Voinești, Mironeasa și Răducăneni.
- La nivelul județului nostru, există **7 unități școlare care au peste 40 de copii aflați în situație de risc de abandon școlar**:
 1. Școala Gimnazială Crucea (Lungani)
 2. Școala Gimnazială Mironeasa
 3. Școala Gimnazială Slobozia (Voinești)
 4. Școala Gimnazială "Petru Rareș" Hârlău
 5. Liceul Tehnologic Hârlău
 6. Școala Profesională „Trinitas” Târgu Frumos
 7. Liceul Teoretic „Lascăr Rosetti” Răducăneni

- Analiza datelor relevă faptul că, din **91 000** elevi, reprezentând totalul elevilor înscriși în învățământul primar, gimnazial, liceal inferior și profesional în anul școlar 2017-2018, **964 (1,05%)** sunt considerați de către cadrele didactice (învățători și profesori diriginți) ca fiind elevi aflați în situație de risc de abandon școlar.

Nivel de învățământ	PRIMAR	GIMNAZIAL	LICEAL/ IX-X	PROFESIONAL	TOTAL
Număr	195	540	55	174	964
% din populația școlară pe nivel	0,47%	1,68%	0,48%	2,71%	1.05%

Distribuția elevilor aflați în risc de abandon școlar, pe niveluri de învățământ

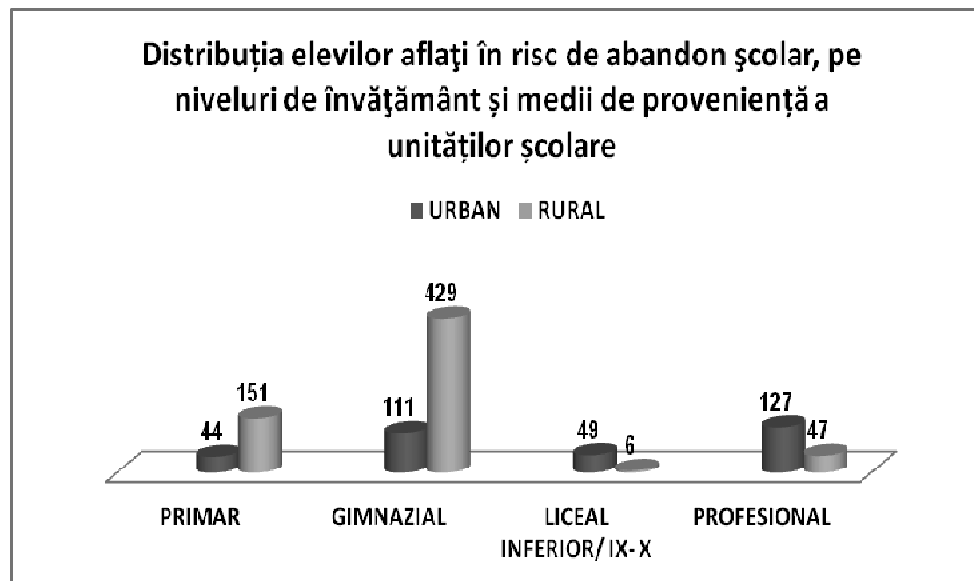
Distribuția elevilor aflați în risc de abandon școlar, pe niveluri de învățământ

- **ciclul gimnazial** → cel mai mare număr de elevi aflați în situație de risc, **540 elevi**, reprezentând 1,68 % din totalul elevilor înscriși la acest nivel
- **ciclul primar** → **195 elevi** în situație de risc, ce reprezintă 0,47% din numărul elevilor înscriși la acest nivel de școlaritate
- **învățământul profesional** → **174 elevi** sunt în situație de risc în ceea ce privește abandonul școlar, număr care reprezintă cel mai mare procent prin raportare la elevii înscriși la această formă de învățământ (2,71%)
- **ciclul liceal** → **55 elevi** în situația analizată, reprezentând 0,48% din numărul elevilor înscriși la acest nivel

- **Mediul de proveniență** a unităților școlare constituie o altă variabilă de analiză a datelor și distribuția acestora este prezentată în tabelul următor:

Nivel de Învățământ/ Mediul de proveniență	PRIMAR	GIMNAZIAL	LICEAL INFERIOR IX- X	PROFESIONAL	TOTAL
URBAN	44	111	49	127	331
RURAL	151	429	6	47	633

Distribuția elevilor aflați în situație de risc de abandon școlar, pe niveluri de învățământ și medii de proveniență a unităților școlare

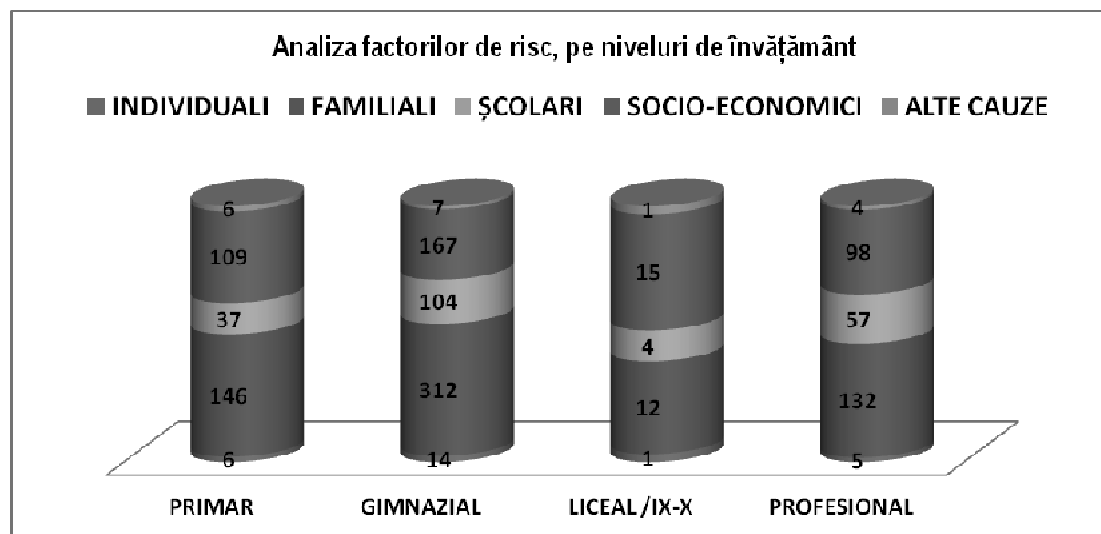
Distribuția elevilor aflați în situație de risc de abandon școlar, pe niveluri de învățământ și medii de proveniență a unităților școlare

- **Pondere mai mare a elevilor în risc la nivelul mediului rural (633 – 65.66 % din numărul total al elevilor aflați în risc) comparativ cu mediul urban (331 – 34.34 %)**
- **Procent ridicat al elevilor aflați în risc în mediul rural (1,40% din elevii înscriși în mediul rural), comparativ cu cei din mediul urban (0,72% din elevii înscriși în mediul urban).**
- Nivel ridicat al riscului pentru **elevii din ciclul gimnazial înscriși în unități școlare din mediul rural**, dar și pentru **elevii din ciclul liceal/profesional înscriși în unități școlare situate în mediul urban**

- Analiza comparativă a datelor privind riscul de abandon școlar în ultimii ani școlari relevă o **distribuție constantă dispusă în jurul procentului de 1%**. (2016-2017 → 0.98%; 2017-2018 → 1.05%)
- Analiza **factorilor de risc** s-a realizat având în vedere cele două variabile independente: *nivelul de învățământ* și *mediul de proveniență a unităților școlare*, cu relevanță pentru cercetare.

FACTORI NIVEL	FACTORI DE RISC					
	INDIVIDUALI	FAMILIALI	ȘCOLARI	SOCIO- ECONOMIC I	ALTE CAUZE	Total factori
PRIMAR	6	146	37	109	6	304
GIMNAZIAL	14	312	104	167	7	604
LICEAL IX-X	1	12	4	15	1	34
PROFESIONAL	5	132	57	98	4	296
TOTAL	26	602	202	389	18	1237

Factorii de risc pe problematica abandonului școlar, pe niveluri de învățământ

Factorii de risc pe problematica abandonului școlar, pe niveluri de învățământ

- ponderea cea mai mare → **factorii familiali și socio-economici** – se referă la nivelul redus de educație a părinților, dezinteresul/atitudinea negativă a familiei față de școală, familie dezorganizată, incompletă, conflictuală, dezmembrată, părinți plecați la muncă în străinătate, copii instituționalizați/ în plasament, familii de romi
- pondere ridicată → **factorii de natură socio-economică** – acționează în două sensuri: fie copiii nu se pot prezenta la școală din cauza dificultăților financiare ale părinților care nu pot investi în haine, rechizite sau pentru a plăti transportul, cazarea într-un cămin, fie sunt nevoiți să contribuie la întreținerea familiei, ceea ce nu le mai permite să aloce timp învățaturii

- **Aspecte de natură școlară** (dificultăți de învățare, absenteism ridicat, eșec școlar – corigență, repetenție, motivație școlară redusă) – o pondere relativ redusă, reflectă dificultățile de adaptare ale elevilor la cerințele școlii, dificultățile de adaptare a școlii la nevoile elevilor precum și nivelul scăzut de atractivitate al școlii. Categoria de factori cea mai puțin reprezentată este cea a **factorilor individuali**, care se referă, în mod special, la problemele medicale severe ale elevilor.
- Distribuție echilibrată a factorilor de risc pe medii de proveniență a școlilor, dominând factorii familiali și cei socio-economici atât în mediul urban, cât și în mediul rural; apartenența la o familie dezorganizată, lipsa de educație a părinților, neglijența acestora, lipsa unui loc de muncă sau consumul excesiv de alcool sunt dificultăți din familie cu impact important asupra parcursului școlar al unui copil
- Copiii proveniți din astfel de medii tind să urmeze modelele oferite de părinți și concepțiile acestora, conform cărora educația nu este o prioritate, iar frecventarea școlii nu sporește șansele unui viitor mai bun

- Plecarea părinților în străinătate și plasarea copiilor în grija unor persoane cu mai puțină autoritate (bunici sau vecini) sau influența negativă a anturajului tinerilor constituie alte cauze ale abandonului școlar.
- Pondere mai scăzută → factorii școlari, atât în mediul urban, cât și în mediul rural, expresie a dificultăților întâmpinate de elevi în procesul de adaptare și integrare școlară
- Factorii individuali sunt prezenți, în ambele medii de proveniență, într-o măsură comparabilă ceea ce indică dificultățile medicale cu care se confruntă elevii.

Demersuri întreprinse de unitățile de învățământ pe linia prevenirii abandonului școlar

Demersuri atât prin **valorificarea resurselor existente la nivelul școlii**, cât și prin **dezvoltarea unor rețele de comunicare și colaborare la nivel comunitar**:

- monitorizarea absențelor
- demersuri de contactare a familiei, telefonic sau prin adrese de înștiințare a părinților
- întâlniri cu părinții
- vizite la domiciliul copilului, consilierea copilului și a familiei
- discuții cu reprezentanții legali și cu asistentul social de la primărie
- strategii de abordare diferențiată în procesul de *predare-învățare*
- stimularea motivației și interesului pentru învățare
- implicarea elevilor în activități extracurriculare
- intervenție specializată prin mediatori școlari, profesori consilieri școlari
- acordarea de sprijin financiar prin burse de studii

Programe și proiecte implementate de unitățile de învățământ în vederea prevenirii și reducerii riscului de abandon școlar

- Proiectul Erasmus+ KA1 ”Consortiu regional pentru educație de calitate în medii defavorizate” (CREDEM) vizează accentuarea dimensiunii europene, redimensionarea și regândirea școlară privind incluziunea socială, reducerea și prevenirea abandonului școlar prin adoptarea în cadrul I.S.J. și a celor 10 școli partenere din jud. Iași a unui set de strategii și instrumente moderne în activitatea didactică și managerială dobândite în cadrul celor 5 cursuri de formare în spațiul european;
- Proiecte I.S.J./M.E.N. (POCU):
 - ✓ ”Școli prietenoase în comunități implicate”
 - ✓ „Comunități implicate, educație de calitate” – parteneriat cu Fundația World Vision
 - ✓ ”Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți – CRED”

Proiecte POCU implementate de unitățile de învățământ: (aplicanții și/partenerii principali ai școlilor în proiectele propuse sunt: U.N.I.C.E.F., U.A.I.C. Iași, Patriarhia română, Asociația World Vision Iași, Asociația Salvați Copiii, Asociația ProRuralis Iași, Fundația Holt România, Fundația Bethany, Asociația Alternative Sociale, Agenția Națională împotriva Traficului de Ființe Umane, EuroEd Iași, Fundația Amare Rromantza, Fundația Iosif, Centrul „Sf. Francisc”, primării și consiliile locale)

▪ ***Noex – spune nu excluziunii sociale*** – Școala Gimnazială Dolhești, în parteneriat cu U.A.T. Dolhești

▪ ***Educația – o responsabilitate a tuturor*** – Școala Gimnazială Liteni, Liceul Tehnologic Vlădeni, în parteneriat cu Fundația Serviciilor Sociale Bethany

▪ ***Reducerea numărului de comunități aflate în risc de sărăcie și excludere socială cu populație de minoritate roma prin intervenții integrate în U.A.T. GRAJDURI – REDRO*** – Școala Gimnazială Grajduri, în parteneriat cu U.A.T. Comuna Grajduri

▪ ***O șansă egală pentru toți. Educație inclusivă în unitățile școlare*** – Școala Gimnazială Prisăcani, în parteneriat cu Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "EURONEST" - A.D.I.E

- *Școala pentru valori autentice* – proiect educațional al I.S.J. Iași, centrat pe valorizarea și educarea comportamentelor și atitudinilor prosoziale responsabile ale elevilor din toate ciclurile de învățământ;
- *Împreună pentru copii*, proiect POSDRU – 79 unități de învățământ din mediul rural (ISJ Iași, Fundația Holt), etapa de sustenabilitate a proiectului
- *Șanse egale pentru elevii din mediul rural* (Asociația ProRuralis Iași)
- Proiect Erasmus+ KA1 *Alfabetizarea emoțională – instrument pentru consilierea profesorilor și părinților în vederea prevenirii abandonului școlar* (C.J.R.A.E. Iași)
- Proiect educațional *Ne dezvoltăm prin joc*
- Proiect educațional *Clubul lui Nică* (consiliere și sprijin în efectuarea temelor)
- Program de consiliere psihopedagogică prin Fundația Bethany și D.G.A.S.P. Iași
- *Școala ta va conta!* – proiect de prevenire a abandonului școlar
- Programe de combatere a marginalizării sociale
- Programul *Școala, a doua familie*, în colaborare cu I.S.J. Iași, Școala Gimnazială Specială "Constantin Păunescu", Iași și școlile speciale din județ

- Programul educațional *Să fim împreună la școală!*
- Programul *Prevenirea violenței și a delincvenței juvenile în școli*
- Proiectul educațional *Elevi mai buni într-o școală mai bună*
- Proiecte locale care încurajează participarea școlară și recompensează performanța elevilor: *Steaua săptămânii și Premiul Ioanid*
- Proiectul educațional *Adolescenți fără vicii*
- Proiectul educațional *Spune NU violenței*, în parteneriat cu Agenția Națională împotriva Traficului de Ființe Umane
- Program de prevenire și reducere a absenteismului școlar *Cu drag la școală...*
- Programul educațional *Formarea generației de mâine pentru combaterea absenteismului și violenței în școală*
- Programul **IMPACT**
- Programul **Voluntar SNAC**
- Programe și proiecte educative înscrise în C.A.E.J.
- Curriculum opțional *Educație interculturală*

CONCLUZII

În vederea monitorizării riscului de abandon și a reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii, Inspectoratul Școlar Județean Iași, prin *Strategia privind prevenirea și diminuarea abandonului școlar la nivelul județului Iași, 2015-2020*, își propune continuarea demersurilor manageriale, pedagogice și de consiliere prin următoarele forme de activități:

➤ **Monitorizarea continuă a frecvenței școlare**

➤ **Monitorizarea elevilor identificați în risc** de abandon școlar prin consiliere psihopedagogică, programe de remediere, implicare în activități extrașcolare, colaborare cu familia

➤ **Monitorizarea prin tematici de control în unitățile de învățământ având ca bază harta riscului de abandon realizată pe baza datelor centralizate în luna decembrie 2017**

➤ **Promovarea hărții serviciilor educaționale și de intervenție specializată**

➤ **Colaborarea cu autoritățile locale, C.J., C.L. și D.G.A.S.P.C. în vederea identificării situațiilor de risc și de prevenire a abandonului la nivel județean**

- Implementarea de **proiecte cu finanțare externă** în vederea prevenirii abandonului școlar
- **Programe de sprijin financiar** prin burse oferite de persoane fizice sau juridice (“Șanse egale pentru elevii din mediul rural” - Asociația ProRuralis Iași)

Utilizarea resurselor informaționale elaborate în cadrul proiectelor europene

(Broșura „Prevenirea abandonului școlar în rândul elevilor”, C.J.R.A.E. Iași)

- **Diseminarea exemplelor de bune practici** în prevenirea și diminuarea abandonului școlar ale unităților de învățământ la nivelul județului prin intermediul activităților metodice, a ghidurilor metodologice și a altor materiale de prezentare, promovare sau diseminare.
- Utilizarea de către unitățile de învățământ a platformei naționale pentru educație - **Harta serviciilor** de prevenire a abandonului școlar cuprinzând instituțiile furnizoare de servicii educaționale, sociale de la nivelul județului Iași.
- Acțiuni specifice de **consiliere și orientare** a elevilor și părinților realizate de **profesorii consilieri școlari** în mediul urban și rural: grupuri de consiliere a elevilor aflați în situații de risc, campanii de conștientizare asupra rolului educației, activități de tip *Școala părinților*.

- **Implicarea părinților** în proiecte de prevenire a abandonului școlar („Împreună pentru copii” – 79 unități de învățământ din mediul rural)
- Creșterea atractivității școlii, prin introducerea de **programe extracurriculare** (concursuri, cercuri, activități sportive, artistice etc.)
- Utilizarea resurselor școlii pentru atragerea elevilor prin **activități de timp liber și/ sau after-school**
- **Promovarea reușitelor** școlare și extrașcolare ale tuturor elevilor, prin organizarea unor evenimente publice
- Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice în implementarea unor programe și proiecte vizând prevenirea fenomenului de părăsire a școlii prin derularea unor **cursuri specifice din oferta furnizorilor de formare** de la nivelul județului
- **Colaborarea cu autoritățile locale** în derularea programelor de prevenire a abandonului școlar
- **Colaborarea cu organizațiile guvernamentale și nonguvernamentale:** U.N.I.C.E.F., U.A.I.C. Iași, Patriarhia română, Asociația ProRuralis Iași, Fundația Holt România, Fundația Bethany, Asociația Alternative Sociale, Agenția Națională împotriva Traficului de Ființe Umane, EuroEd Iași, Fundația Amare Rromantza, Fundația Iosif, Centrul „Sf. Francisc”, primării și consiliile locale